

KOLM IDAPARTNERLUSES OSALEVAT NAABERRIIKI: UKRAINA, MOLDOVA JA VALGEVENE

ELi idapartnerluse poliitika, millega tehti algust 2009. aastal, hõlmab kuut endist Nõukogude liiduvabariiki – Armeeniat, Aserbaidžani, Valgevenet, Gruusiat, Moldovat ja Ukrainat. Idapartnerlus loodi selleks, et toetada nimetatud riikide poliitilisi, sotsiaalseid ja majandusreforme, eesmärgiga edendada demokraatiat ja head valitsemistava, energiapuudust, keskkonnakaitset ning majanduslikku ja sotsiaalset arengut. Kõik partnerluses osalejad peale Valgevene osalevad Euronesti parlamentaarses assamblees.

UKRAINA

Ukrainas 2013. aasta novembrist saadik hargnenud dramaatilised sündmused said alguse ELi pooldajate meeleavaldustest Ukraina tollase presidendi Viktor Janukovitši otsuse vastu mitte sõlmida assotsieerimislepingut ELiga, milleks oli 2012. aasta märtsist saadik ettevalmistusi tehtud. See liikumine päädis valitsuse vahetumise ja 2014. aasta oktoobris toimunud parlamendivalimistega, mille tagajärjel said võimule Euroopa- ja reformimeelsed parteid.

Reaktsioonina Euromaidani liikumisele annekteeris Venemaa 2014. aasta märtsis ebaseaduslikult Krimmi ning Ukraina idaosas puhkes Venemaa toetatud separatistide õhutatud relvakonflikt. ÜRO andmetel on Ukrainas konflikti puhkemisest saadik hukkunud enam kui 12 000 inimest^[1]. Nende hulka loetakse ka 298 lennureisijat, kes olid 17. juulil 2014. aastal separatistide kontrollitaval alal alla tulistatud Malaysian Airlinesi lennuki (lend MH17) pardal.

Hoolimata 2015. aastal vahendatud Minski kokkulepetest ning sellistest uutest läbirääkimismudelitest nagu kolmepoolne kontaktrühm (OSCE, Venemaa ja Ukraina) ja Normandia formaat (Venemaa, Ukraina, Saksamaa ja Prantsusmaa), seavad hooti puhkevad relvakokkupõrked vaherahu püsimise kahtluse alla. EL on sidunud oma Venemaale kehtestatud majandussanktsioonid nõudega, et Moskva peab Minski lepingust täielikult kinni pidama. Sanktsioonid on seniajani jõus.

Alates 11. juunist 2017 on biomeetriliste passidega Ukraina kodanikel võimalik kuni 90 päevaks viisavabalt ELi reisida, kuna Ukraina oli täitnud viisanõude kaotamise tegevuskava nõuded. Selle lühiajalise viisavabaduse eesmärk on hõlbustada

[1]<https://www.ohchr.org/Documents/Countries/UA/ReportUkraine16Nov2018-15Feb2019.pdf>

inimestevahelisi kontakte ning tihendada ELi ja Ukraina sotsiaalseid, äri- ja kultuurisidemeid^[2].

Assotsieerimisleping, mida ajutiselt ja osaliselt kohaldati alates 1. novembrist 2014, jõustus 1. septembril 2017. Üks lepingu nurgakive, põhjalik ja laiaulatuslik vabakaubanduspiirkond, hakkas täiel määral toimima 1. jaanuaril 2016.

Assotsieerimisleping avab nii ELile kui ka Ukrainale uusi majanduslikke võimalusi. Selle tulemusena tugevnes ELi positsioon Ukraina tähtsaima kaubanduspartnerina. 2018. aastal moodustas ELi osa Ukraina kaubanduse kogumahust 42 %^[3].

Presidendivalimistel 2019. aasta aprillis sai president Porošenko lüüa uustulnukalt Volodõmõr Zelenskõilt. President Zelenskõi saatis parlamendi laiali ja kuulutas välja erakorralised valimised 2019. aasta juulis. Nendel parlamendivalimistel saavutas tema erakond „Rahva Teener“ ülekaaluka võidu ning 254 mandaadiga 424 võimalikust absoluutse enamuse parlamendis. Selle tulemusena läksid nii parlamendi esimehe (Dmõtro Razumkov) kui ka peaministri (Oleksi Gontšaruk) ametikohad „Rahva Teenri“ liikmetele.

EL on lubanud eraldada Ukraina reformide toetamiseks 12,8 miljardi euro suuruse toetuspaketi, millest 2,81 miljardit eurot on makromajandusliku finantsabina juba välja makstud. Ühiselt sõnastatud reformikava kohaselt jälgib EL hoolikalt, millist edu saavutatakse sellistes esmatähtsates valdkondades nagu korruptsioonivastane võitlus, kohtusüsteemi reform, põhiseaduse ja valimissüsteemi reformimine, ärikeskkonna ja energiatõhususe parandamine ning avaliku halduse reformimine. Makromajandusliku finantsabi kolmanda ja viimase, 600 miljoni euro suuruse osamakse ülekandmine tühistati 1. jaanuaril 2018, kuna Ukraina ei olnud seatud tingimusi täitnud. 2018. aasta juulis kiitis EL siiski heaks uue 1 miljardi euro suuruse makromajandusliku finantsabi programmi^[4]. Selle paketi esimene osamakse (500 miljonit eurot) maksti välja 2018. aasta novembris pärast seda, kui Ukraina oli täitnud ELiga kokkulepitud poliitilised kohustused.

Euroopa Komisjonis loodi 2014. aasta sügisel [Ukraina toetusrühm](#), kuhu kuuluvad ELi institutsioonide ja liikmesriikide eksperdid kooskõlastavad tegevust ja nõustavad Ukraina ametivõime peamistes reformivaldkondades.

Detsembris 2014 Ukrainas tegevust alustanud [ELi nõuandemissioon Ukraina tsiviiljulgeoleku sektori reformiks](#) (EUAM) kooskõlastab tsiviiljulgeoleku sektorile antavat rahvusvahelist abi ning tegeleb jooksvate ülesannete kõrval Ukraina ametivõimude strateegilise nõustamise ja koolitamisega õigusriigi põhimõtet tugevdavate kestlike, aruandekohustuslike ja tõhusate julgeolekuteenistuste loomise küsimustes.

A. Euroopa Parlamendi seisukoht

Euroopa Parlament võttis oma kaheksanda ametiaja jooksul (2014–2019) vastu 19 Ukraina-teemalist resolutsiooni. Neist viimane, mis käsitleb ELi ja Ukraina assotsieerimislepingu rakendamist, võeti vastu 12. detsembril 2018. 25. oktoobril

---

[2]https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-Homepage/4081/eu-ukraine-relations-factsheet_en

[3][https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2019/639307/EXPO_STU\(2019\)639307_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2019/639307/EXPO_STU(2019)639307_EN.pdf) –

lk 21

[4]http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-6600_et.htm

2018 võttis parlament vastu resolutsiooni olukorra kohta Aasovi merel. Lisaks määras ta 2018. aasta Sahharovi mõttevabaduse auhinna Ukraina filmirežissöörile Oleg Sentsovile, kes oli Venemaal 20 aastaks vangi mõistetud selle eest, et avaldas protesti Krimmi ebaseadusliku okupeerimise vastu Venemaa poolt. Oleg Sentsov vabastati vanglast septembris 2019 ning sai auhinna Strasbourgis vastu võtta sama aasta novembris.

B. Parlamentidevaheline koostöö

Ukrainas demokraatiat toetava tegevuse raames viib Euroopa Parlament ellu ulatuslikku Ukraina parlamendi (Ülemraada) suutlikkuse tõstmise programmi. Selle tegevuse aluseks on Euroopa Parlamendi endise presidendi Pat Coxi 2016. aasta septembrist kuni 2017. aasta veebruarini toimunud vajaduste hindamise missiooni käigus koostatud soovitusel.

Lisaks koordineerib Euroopa Parlament nn Jean Monnet' dialoogi – vahendusprotsessi Ülemraada esimehe ja poliitiliste jõudude liidrite vahel, et jälgida nimetatud soovitusel rakendamist.

Euroopa Parlamendi abi ja suutlikkuse tõstmise programmi õigusraamistiku moodustavad 3. juulil 2015. aastal koos Ülemraadaga allkirjastatud vastastikuse mõistmise memorandum ning halduskoostöö leping, mille mõlema parlamendi peasekretärid allkirjastasid 2016. aasta märtsis.

ELi-Ukraina parlamentaarse assotsieerimiskomitee üheksas kohtumine toimus 13.–14. märtsil 2019 Strasbourgis. Komitee lõppavalduses ja soovitusel kinnitati vankumatut toetust Ukraina suveräänsusele ja territoriaalsele terviklikkusele tema rahvusvaheliselt tunnustatud piirides. Samuti tunnustati äärmiselt ebasoodsate tingimuste kiuste 2014. aastast saadik teostatud reforme. Komitee kinnitas ka, et kogu reformiprotsessi edukuse seisukohalt ning kohtureformi lõpuleviimiseks on väga tähtis tulemuslik võitlus korruptsiooni vastu^[5].

C. Valimiste vaatlemine

Euroopa Parlament on väga aktiivselt tegelenud Ukraina valimiste vaatlemisega ning saatis oma valimisvaatlusmissioonid Ukrainasse aastatel 2014–2015 presidendi-, parlamendi- ja kohalikele valimistele ning 2019. aastal presidendi- ja parlamendivalimistele.

Krimmi territooriumil 18. septembril 2016 toimunud Venemaa Riigiduumi valimisi Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni demokraatlike institutsioonide ja inimõiguste büroo (OSCE/ODIHR) ei jälginud. 18. märtsil 2018 toimusid Krimmis Venemaa presidendivalimised, millele järgnes ELi poolt hukkamõist ja uute sanktsioonide kehtestamine^[6]. Ukraina idapoolsetes piirkondades toimusid 11. novembril 2018 nn presidendi- ja parlamendivalimised. EL neid valimisi ei tunnustanud, vaid pidas neid Minski rahulepingu sätete ja mõttega vastuolus olevateks.

---

[5] <http://www.europarl.europa.eu/delegations/en/d-ua/activities/inter-parliamentary>

[6] <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2018/05/14/ukraine-eu-adds-five-persons-involved-in-the-organisation-of-russian-presidential-elections-in-illegally-annexed-crimea-and-sevastopol-to-sanctions-list/>

MOLDOVA

EL ja Moldova allkirjastasid 27. juunil 2014 assotsieerimislepingu, sealhulgas põhjaliku ja laiaulatusliku vabakaubanduslepingu, mis jõustus 2016. aasta juulis. Assotsieerimisleping tugevdab Moldova poliitilisi ja majandussidemeid ELiga. Selles nähakse ette hea valitsemistava ja majandusarengu jaoks oluliste valdkondade reformimise kava ning tihendatakse koostööd mitmetes valdkondades. Lepingut allkirjastades kohustus Moldova oma sisepoliitika valdkondi ELi õiguse ja tavade kohaselt reformima. Assotsieerimislepingu täitmise tegevuskava on esitatud 2017. aasta augustis vastu võetud muudetud assotsieerimiskavas aastateks 2017–2019, mis sisaldab 13 keskset prioriteeti. Selle kaugeleulatuva tegevuskava elluviimiseks saab Moldova ELilt märkimisväärset toetust.

Esimese idapartnerluses osaleva riigina sai Moldova 2014. aasta aprillis viisavabaduse Euroopa Liiduga. Pärast 2014. aasta pangapettuse skandaali oli ELi abi ajutiselt peatatud. Kuid kui Moldova ja Rahvusvaheline Valuutafond (IMF) 2016. aasta lõpul sõlmisid kokkuleppe programmi kohta, mille peaesmärk oli Moldova pangandussektori stabiliseerimine, taastas EL riigile antava eelarvetoetuse. Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahendi kaudu anti Moldovale aastatel 2014–2017 kahepoolse abina 335 kuni 410 miljonit eurot. Septembris 2017 vastu võetud ELi uues mitmeaastases programmis aastateks 2017–2020 (284 kuni 348 miljonit eurot) pööratakse peatähelepanu järgmistele valdkondadele: majandusareng ja turuvõimalused, institutsioonide ja hea valitsemistava, sealhulgas õigusriigi põhimõtete ja julgeoleku tugevdamine, ühenduvus, energiatõhusus, keskkond ja kliimamuutused ning liikuvus ja inimestevahelised kontaktid.

2014. aasta parlamendivalimiste järel moodustasid koalitsiooni liberaalid ja demokraadid, kuid suurimaks parteiks sai venemeelne Moldova Vabariigi Sotsialistide Partei. Riigi poliitilise ebastabiilsuse tingimustes muutus aga korduvalt valitsuse koosseis ning toimusid suured muutused parteide parlamendikohtade jaotuses, mis muutis kogu poliitmaastikku. 2016. aasta sügisel toimunud presidendivalimised võitis sotsialistide partei venemeelne kandidaat Igor Dodon.

Vaatamata Veneetsia komisjoni, OSCE/ODIHRi ja mitmete ELi liidrite negatiivsetele arvamustele võttis valitsuskoalitsioon 2017. aasta juulis vastu uue valimisseaduse, millega muudeti proportsionaalne valimissüsteem segasüsteemiks, kus 51 parlamendiliiget valitakse ühemandaadilistes valimisringkondades ja 50 liiget proportsionaalse hääletusega. 2019. aasta veebruaris toimunud parlamendivalimised võitis jällegi sotsialistide partei (35 kohta), kellele järgnesid demokraatlik partei (30 kohta), valimisblokk ACUM (26 kohta) ja partei Șor (7 kohta). 2019. aasta juunis moodustati ACUMi ja Sotsialistide Partei osalusel koalitsioonivalitsus, mida juhib peaminister Maia Sandu.

Moldova jaoks on jätkuvalt suur probleem riigist lahku löönud ja end ühepoolsetelt sõltumatuks kuulutanud Transnistria piirkonna küsimus. EL osaleb vaatejana 5+2 formaadis toimuvatel läbirääkimistel Transnistria konflikti lahendamiseks ning toetab jätkuvalt konflikti igakülgset rahumeelset lahendamist, mille aluseks oleks Moldova suveräänsus ja territoriaalne terviklikkus koos Transnistria eristaatuse andmisega.

Lisaks ilmnevad ikka ja jälle Chişinău ja Gagauusia pealinna Comrati vahel poliitilised pinged, mida tingib Gagauusia eristaatus.

A. Euroopa Parlamendi seisukoht

Euroopa Parlament võttis 4. juulil 2017 vastu [arvamuse](#) Euroopa Komisjoni ettepaneku kohta anda Moldovale kuni 100 miljoni euro ulatuses makromajanduslikku finantsabi. Parlament toonitas, et makromajanduslik finantsabi peaks toetama Moldova sotsiaalsed ja majandusarengut ning rõhutas, et selle andmise eeltingimus on mõjusate demokraatlike mehhanismide, sealhulgas parlamentaarse korra ja õigusriigi põhimõtte austamine. Pärast seda, kui pealinnas Chişinăus toimunud kohalikud valimised võitis opositsiooni kandidaat Andrei Nastase ja seejärel valimistulemused tühistati, peatati 2018. aasta juulis makromajandusliku finantsabi esimese väljamakse tegemine.

B. Parlamentidevaheline koostöö

ELi ja Moldova suhted vormistati ametlikult 2014. aastal assotsieerimislepingu allkirjastamisega. ELi-Moldova assotsiatsiooninõukogu esimene kohtumine toimus 16. märtsil 2015 ning ELi-Moldova parlamentaarse assotsieerimiskomitee kuues kohtumine toimus 2018. aasta aprillis Chişinăus^[7]. Komitee lõppavalduses ja soovitusel õhutati Moldova institutsioone keskenduma jõukuse suurendamisele ja õigusriigi põhimõtte tugevdamisele ning jätkama tööd assotsieerimislepingu ning põhjaliku ja laiaulatusliku vabakaubanduslepingu täitmiseks. Komitee juhtis tähelepanu kodanikuühiskonna rollile assotsieerimislepingu täitmise jälgimisel ja tuletas meelde, kui tähtis on tagada meedia pluralism ning kaitsta sõltumatut meediat ja sõnavabadust. Erilist rõhku pandi ka võitlusele korruptsiooni ja rahapesu vastu ning vajadusele edendada sõltumatut ja hästitoimivat kohtusüsteemi.

C. Valimiste vaatlemine

Euroopa Parlamenti on kutsutud vaatlema kõiki Moldova viimaseid parlamendivalimisi. Parlamendi delegatsioon vaatles ka 2016. aasta presidendivalimisi. 2019. aasta veebruaris vaatles Euroopa Parlament Moldova parlamendivalimisi ning teatas, et hääletamisel ei esinenud suuremaid vahejuhtumeid ning need olid üldiselt hästi korraldatud. Samas tekitasid muret teated, et kodanikele oli makstud teatavate parteide poolt hääletamise eest ja samal ajal toodi hääletajaid organiseeritult bussidega Transnistriast kohale. ODIHRi esialgses raportis märgiti, et valimiskampaaniat varjutasid väited riigiteenistujate survestamisest ning tõsised viited häälte ostmisele ja riiklike vahendite kuritarvitamisele.

VALGEVENE

Viimastel kümnenditel on ELi ja Valgevene suhetes aeg-ajalt esinenud probleeme riigis pidevalt toimunud inim- ja kodanikuõiguste rikkumiste tõttu. Alates 2015. aastast on Valgevene aga ilmutanud ELi ja idapartnerluse suhtes suuremat avatust. Riigi suhted lääneriikidega on paranenud ning Valgevene on etendanud tähtsat rolli ELi vahendatud Ukraina kriisi teemaliste kõneluste võõrustajana. Sellele vastuseks on EL otsustanud järgida Valgevene suhtes kaalutletud poliitikat, mida on tutvustatud nõukogu 15. veebruari 2016. aasta [järel dustes](#).

---

[7]http://www.europarl.europa.eu/cmsdata/141500/1150543-5_VE.pdf

EL mõistab hukka dokumentaalselt tõendatud inimõiguste rikkumised Valgevenes, kuid samas on Brüssel valmis ELi jätkuvaks panuseks ja valdkondlikuks koostööks tingimusel, et nende suhete aluseks on ühised väärtused ning austus universaalsete põhivabaduste, õigusriigi põhimõtte ja inimõiguste vastu (sh surmanuhtluse küsimuses).

Nõukogu otsustas 25. veebruaril 2016 mitte pikendada piiravaid meetmeid 170 isikule ja kolmele ettevõttele, kelle suhtes oli selliste meetmete kohaldamine juba peatatud. Samas pikendas nõukogu teisi juba varem kohaldatud meetmeid, sh relvaembargot, samuti varade külmutamist ja reisikeeldu nende nelja isiku suhtes, kes on musta nimekirja kantud seoses kahe opositsioonipoliitiku, ühe ärimehhe ja ühe ajakirjaniku seni lahendamata kadumisega. Nõukogu pikendas neid piiravaid meetmeid kuni 28. veebruarini 2020^[8].

ELi ja Valgevene inimõigustealane dialoog taastati 2016. aastal ning selle seni viimane voor toimus 2017. aasta juulis. Aastal 2016 moodustati ELi-Valgevene koordineerimisrühm, et pakkuda foorumit poliitiliseks dialoogiks kõrgemate ametiisikute tasandil. Selle organi peaeesmärk on ELi ja Valgevene koostöö juhtimine ning nende suhete edasise arengu jälgimine. Koordineerimisrühma viies kohtumine toimus 2018. aasta aprillis. Kohtumisel rõhutas EL valimisseaduste põhjaliku reformimise vajadust ja oma vastuseisu surmanuhtlusele^[9].

Valgevene osaleb aktiivselt idapartnerluse kahe- ja mitmepoolsetes koostöövormides. Aastal 2017 jõudsid lõpule liikuvuspartnerluse läbirääkimised ning praegu on käimas läbirääkimised viisalihtsustuse ja tagasivõtulepingute üle. Lõpule on jõudmas mõlema poole kõnelused partnerluse prioriteetidest, mille loendist saab esimene Valgevene ja ELi vahel allkirjastatav dokument.

Inimõiguste olukord on küll selgelt paranenud, kuid jääb siiski murettekitavaks. Uut pöördepunkti kahepoolsetes suhetes märkis 2017. aasta veebruaris ja märtsis üle Valgevene veerenud meeleavalduste laine. EL mõistis rahumeelsete meeleavalduste mahasurumise otsustavalt hukka. Sellele lisaks on Valgevene jäänud ainsaks Euroopa riigiks, kus endiselt viiakse täide surmanuhtlusi – 2017. aastal hukati seal kaks ja 2018. aastal neli vang. Korrapäraselt toimuvad arutelud surmanuhtlusele moratooriumi kehtestamise ja seejärel selle kaotamise võimaluse üle ei ole seni tulemusi andnud.

A. Euroopa Parlamendi seisukoht

Euroopa Parlament on vastu võtnud mitu resolutsiooni, milles kritiseeritakse Valgevenet poliitvangide, meediavabaduse ja kodanikuühiskonna tegevuse piiramise, inimõiguste rikkumiste, sealhulgas surmanuhtluse säilitamise, ning parlamendivalimiste puudulikkuse pärast. Oma 19. aprilli 2018. aasta resolutsioonis väljendas Euroopa Parlament toetust ELi kaalutletud poliitikale Valgevene suhtes, mille eeltingimusteks on konkreetsete sammud demokratiseerimise suunas ning põhivabaduste ja inimõiguste austamine. Eelkõige kutsuti selles Valgevenet üles ühinema surmanuhtlusele kuulutatud üldise moratooriumiga, mis oleks esimene

---

[8] <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2019/02/25/belarus-eu-prolongs-arms-embargo-and-sanctions-against-4-individuals-for-one-year/>

[9] https://eeas.europa.eu/delegations/belarus_en/43689/EU-Belarus%20Coordination%20Group%20met%20for%20the%20fifth%20time

samm surmanuhtluse täieliku kaotamise suunas. Parlamendi 4. oktoobri 2018. aasta resolutsioonis mõisteti taas hukka ajakirjanike ja sõltumatu meedia ahistamine ja vahistamised ning korrati üleskutset järgida paremini demokraatlikke põhimõtteid, õigusriigi põhimõtet, inimõigusi ja põhivabadusi.

B. Parlamentidevaheline koostöö

Valgevene valimiste korraldamise viisi tõttu ei tunnista Euroopa Parlament Valgevene Rahvuskogu. Sellest tulenevalt puuduvad Euroopa Parlamendil Valgevene Rahvuskoguga kahepoolsed suhted. Selle asemel kohtub Valgevenega suhtlemiseks loodud Euroopa Parlamendi delegatsioon riigi poliitiliste ja majanduslike suundumuste arutamiseks korrapäraselt Valgevene opositsiooni liikmete ja kodanikuühiskonna esindajatega. Valgevene Euronesti parlamentaarse assamblee liikmeks võtmise eeltingimus on valimistel OSCE normide täitmine, mis tähendab, et seni, kuni Valgevene parlamendivalimised ei vasta demokraatlikele normidele, ei saa Valgevene parlamendiliikmed Euronesti parlamentaarse assamblee ja selle eri organite töös osaleda. Siiski on Euroopa Parlamendi delegatsioonid korduvalt Valgevenes käinud, näiteks 2015. aasta juunis, 2017. aasta juulis ja 2018. aasta oktoobris.

C. Valimiste vaatlemine

Valgevene ei ole 2001. aastast alates kutsunud Euroopa Parlamenti oma valimisi vaatlema. Viimati toimusid parlamendivalimised 11. septembril 2016 ning neile saatsid oma valimisvaatlusmissioonid OSCE/ODIHR ja Euroopa Nõukogu Parlamentaarne Assamblee (ENPA). Järgmised parlamendivalimised on kavas korraldada 17. novembril 2019.

Mario Damen
11/2019

